

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов
« 05 » 09 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**Фізичне терапія при порушеннях діяльності
опорно-рухового апарату**

Для студентів

Спеціальності: 227 - Фізична терапія, ерготерапія

Освітнього рівня: Першого (бакалаврського)

Освітньої програми: 227.00.02 «Фізична терапія, ерготерапія»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 034/22
Розробники:
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 22

Київ – 2022

Розробники:

Харченко Г.Д., к.н.ф.в.с., доцент кафедри, кафедра фізичної терапії та ерготерапії.

Викладачі:

Харченко Г.Д., к.н.ф.в.с., доцент кафедри, кафедра фізичної терапії та ерготерапії.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Протокол від 01.09.2022 р. №9

Завідувач кафедри *В.Савченко* (Валентин Савченко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) «227 Здоров'я людини»
____.____.2022 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) *В.Савченко* (Валентин Савченко)
(підпис)

Робочу програму перевірено
____.____.2022 р.

Заступник директора/декана *О.Комоцька* (Оксана Комоцька)
(підпис)

Проланговано :

На 20__/20__ н.р _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	8 /240	
Курс	4	
Семестр	7	
Кількість модулів	8	
Обсяг кредитів	8	
Обсяг годин, в тому числі:	240	
Аудиторні	112	
Модульний контроль	16	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	82	
Форма семестрового контролю	Екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування сучасного мислення та системи спеціальних знань з основ фізичної терапії при захворюваннях опорно-рухового апарату (ОРА) і умінь щодо організації та проведення реабілітаційних заходів при різноманітних захворюваннях і травмах опорно-рухового апарату.

Завдання дисципліни:

Сформувані такі загальні та спеціальні (фахові) компетентності:

1. ЗК-01. Набути знання та розуміння предметної області у сфері професійної діяльності.
2. ЗК 04. Сформувані здатність працювати в команді.
3. ЗК 11. Сформувані здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
4. ЗК 12. Сформувані здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
5. СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.
6. СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.
7. СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати (додаток 1).

8. СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
9. СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.
10. СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
11. СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта / клієнта відповідними засобами й методами (додаток 1) та документувати отримані результати.
12. СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.
13. СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню / догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.
14. СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

3. Результати навчання за дисципліною

1. ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
2. ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
3. ПР 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.
4. ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (додаток 1), трактувати отриману інформацію.
5. ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).
6. ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.
7. ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.
8. ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 2).
9. ПР 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності (додаток 3).

10. ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.
11. ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.
12. ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.
13. ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.
14. ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.
15. ПР 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 3), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.
16. ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
17. Вміти застосовувати фізикальні, мануальні та інструментальні методи дослідження при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату, об'єктивного оцінювання отриманих результатів обстеження.
18. Вміти застосовувати засоби та методи фізичної терапії та апаратної фізіотерапії з метою відновлення стану здоров'я та рівня працездатності осіб з травмами або захворюваннями опорно-рухового апарату.
19. Вміти складати індивідуальні програми фізичної терапії для пацієнтів з травмами і захворюваннями опорно-рухового апарату на всіх етапах реабілітації (стаціонарному, амбулаторно-поліклінічному і санаторному).
 1. Вміти здійснювати заходи динамічного спостереження (моніторингу) стану здоров'я пацієнтів в період застосування заходів фізичної реабілітації та фізіотерапії, у вмінні об'єктивно оцінювати результати такого спостереження з метою корекції реабілітаційних програм пацієнтів.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	У сь ог о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					С а м ос ті йн а
		Л ек ці ї	С е мі н ар и	П ра кт и ч ні	Л аб о ра то р ні	Ін ди від уа ль ні	
Змістовий модуль 1. Основні принципи організації процесу фізичної терапії хворих в травматології і ортопедії							
Л 1. Поняття про реабілітацію в травматології і ортопедії.	2	2					
Л 2. Завдання і принципи фізичної терапії в травматології і ортопедії.	2	2					
ПЗ 1. Засоби фізичної терапії в травматології і ортопедії	4			2			2
ПЗ 2. Методи фізичної терапії в травматології і ортопедії	2			2			
ПЗ 3. Особливості лікувальної фізичної культури при відновному лікуванні осіб з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату	4			2			2
ПЗ 4. Особливості застосування методик масажу при фізичній терапії осіб з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату	2			2			
ПЗ 5. Характеристика умов, що забезпечують підвищення ефективності фізичній терапії осіб з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату	2			2			
ПЗ 6. Морально-психологічні якості фізичного терапевта при наданні допомоги особам з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату	4			2			2
Модульний контроль	2						
Разом	24	4		12			6
Змістовий модуль 2. Засоби на методи фізичної терапії хворих в травматології і ортопедії							
Л. 3. Характеристика засобів фізичної терапії в травматології і ортопедії	2	2					
Л 4. Особливості застосування лікувальної фізичної культури в травматології і ортопедії	2	2					

Назва змістових модулів, тем	У сь ог о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					С а м ос ті йн а
		Л ек ці ї	С е мі н ар и	П ра кт и ч ні	Л аб о ра то р ні	Ін ди від уа ль ні	
ПЗ 7. Характеристика вмінь і навичок фахівця з фізичної терапії в травматології і ортопедії	4			2			2
ПЗ 8. Фізична терапія при основних видах порушень постави	4			2			2
ПЗ 9. Фізична терапія при різних стадіях сколіозу	4			2			2
ПЗ 10. Фізична терапія при різних ступенях плоскостопості	4			2			2
ПЗ 11. Фізична терапія при вродженій клишоногості	4			2			2
ПЗ 12. Фізична терапія при вродженій кривошії	4			2			2
Модульний контроль	2						
Разом	30	4		12			12
Змістовий модуль 3. Фізична терапія при природжених та набутих захворюваннях опорно-рухового апарату у дітей							
Л 5. Особливості фізичної реабілітації при природжених захворюваннях опорно-рухового апарату	2	2					
ПЗ 13. Фізична терапія при дисплазії кульшового суглобу	4			2			2
ПЗ 14. Фізична терапія при вродженому вивиху стегна	4			2			2
ПЗ 15. Фізична терапія при артрогрипозі	4			2			2
ПЗ 16. Фізична терапія при травмах опорно-рухового апарату у дітей	4			2			2
ПЗ 17. Фізична терапія при захворюваннях опорно-рухового апарату у дітей	4			2			2
Модульний контроль	2						
Разом	24	2		10			10
Змістовий модуль 4. Фізична терапія при травмах елементів опорно-рухового апарату людини							
Л 6. Травма і травматична хвороба. Основні поняття. Основні патологічні прояви	2	2					
ПЗ 18. Фізична терапія при артритах	4			2			2

Назва змістових модулів, тем	У сь ог о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					С а м ос ті йн а
		Л ек ці ї	С е мі н ар и	П ра кт и ч ні	Л аб о ра то р ні	Ін ди від уа ль ні	
ПЗ 19. Фізична терапія при остеоартрозах	4			2			2
ПЗ 20. Фізична терапія при пошкодженнях плечового суглобу	4			2			2
ПЗ 21. Фізична терапія при пошкодженнях кульшового суглобу	4			2			2
ПЗ 22. Фізична терапія при пошкодженнях ліктьового суглобу	4			2			2
Модульний контроль	2						
Разом	24	2		10			10
Змістовий модуль 5. Особливості фізичної терапії при пошкодженнях кісток і суглобів							
Л 7. Суглоби людини. Анатомія і фізіологія. Особливості травм, ушкоджень та хвороб суглобів	2	2					
ПЗ 23. Фізична терапія при пошкодженнях колінного суглобу	4			2			2
ПЗ 24. Фізична терапія при пошкодженнях ключиці	4			2			2
ПЗ 25. Фізична терапія при пошкодженнях лопатки	4			2			2
ПЗ 26. Фізична терапія при переломах плечової кістки	4			2			2
ПЗ 27. Фізична терапія при переломах кісток передпліччя	4			2			2
Модульний контроль	2						
Разом	24	2		10			10
Змістовий модуль 6. Особливості фізичної терапії при переломах кісток та захворюваннях опорно-рухового апарату людини							
Л 8. Види лікування при пошкодженнях довгих трубчастих кісток	2	2					
ПЗ 28. Фізична терапія при переломах стегна	4			2			2
ПЗ 29. Фізична терапія при переломах кісток гомілки	4			2			2
ПЗ 30. Фізична терапія при переломах кісток кисті	4			2			2

Назва змістових модулів, тем	У сь ог о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					С а м ос ті йн а
		Л ек ці ї	С е мі н ар и	П ра кт и ч ні	Л аб о ра то р ні	Ін ди від уа ль ні	
ПЗ 31. Фізична терапія при переломах кісток стопи	4			2			2
ПЗ 32. Фізична терапія при остеохондрозі	4			2			2
Модульний контроль	2						
Разом	24	2		10			10
Змістовий модуль 7. Фізична терапія при типових захворюваннях і пошкодженнях хребта							
Л 9. Фізична терапія при пошкодженнях кінцівок	2	2					
Л 10. Фізична терапія при пошкодженнях хребта	2	2					
ПЗ 33. Фізична терапія при остеопорозі	4			2			2
ПЗ 34. Фізична терапія при остеохондропатіях	4			2			2
ПЗ 35. Фізична терапія при анкілозуючому спондильозі	4			2			2
ПЗ 36. Фізична терапія при пошкодженнях шийного відділу хребта	4			2			2
ПЗ 37. Відновне лікування при пошкодженнях грудного відділу хребта	4			2			2
ПЗ 38. Фізична терапія при пошкодженнях поперекового відділу хребта	4			2			2
Модульний контроль	2						
Разом	30	4		12			12
Змістовий модуль 8. Фізична терапія при специфічних видах пошкоджень і захворювань опорно-рухового апарату							
Л 11. Фізична терапія при пошкодженнях тазу	2	2					
Л 12. Фізична терапія при щелепно-лицевих травмах	2	2					
ПЗ 39. Фізична терапія при переломах куприка	4			2			
ПЗ 40. Фізична терапія при переломах кісток лицевого черепа	4			2			
ПЗ 41. Фізична терапія при переломах кісток мозкового черепа	4			2			
ПЗ 42. Фізична терапія при переломах кісток тазу	4			2			

Назва змістових модулів, тем	У сь ог о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					С а м ос ті йн а
		Л ек ці ї	С е мі н ар и	П ра кт и ч ні	Л аб о ра то р ні	Ін ди від уа ль ні	
ПЗ 43. Фізична терапія при переломах ребер	4			2			
ПЗ 44. Фізична терапія при переломах грудини	4			2			
Модульний контроль	2						
Разом	30	4		12			12
Підготовка та проходження контрольних заходів	30						
УСЬОГО	240	24		88			82

6. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основні принципи організації процесу фізичної терапії хворих в травматології і ортопедії

Лекція 1. Поняття про реабілітацію в травматології і ортопедії.

Основні питання / ключові слова: Визначення поняття «РЕАБІЛІТАЦІЯ», та його тлумачення по відношенню до травматології і ортопедії.

Основні питання / ключові слова: Загальна реабілітація. Різниця між фізичною і медичною реабілітацією. Основні поняття і специфічні терміни, що використовуються в галузі фізичної терапії хворих.

Лекція 2. Завдання і принципи фізичної терапії в травматології і ортопедії.

Основні питання / ключові слова: Основні завдання фізичної терапії хворих у сфері травматології і ортопедії. Основні питання / ключові слова: завдання фізичної терапії травмованих осіб, принципи організації процесу реабілітації пацієнтів.

Практичне заняття 1. Засоби фізичної терапії в травматології і ортопедії.

Основні питання / ключові слова: засоби фізичної терапії, які застосовуються в процесі обстеження і реабілітації пацієнтів травматологічних відділень лікувальних закладів.

Практичне заняття 2. Методи фізичної терапії в травматології і ортопедії.

Основні питання / ключові слова: Основні методи, що застосовуються в процесі фізичної терапії хворих (фізикальні та мануальні методи впливу). Роль інструментальних методів дослідження в діагностиці патологічних станів опорно-рухового апарату.

Практичне заняття 3. Особливості лікувальної фізичної культури при відновному лікуванні осіб з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату.

Основні питання / ключові слова: Застосування лікувальної фізичної культури в процесі фізичної терапії пацієнтів з патологічними змінами стану органів опорно-рухового апарату. Основні методики лікувальної фізичної культури та оцінка їх ефективності.

Практичне заняття 4. Особливості застосування методик масажу при відновному лікуванні осіб з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату.

Основні питання / ключові слова: Застосування масажу в процесі фізичної терапії пацієнтів з патологічними змінами стану органів опорно-рухового апарату. Основні методики лікувального масажу та оцінка їх ефективності.

Практичне заняття 5. Характеристика умов, що забезпечують підвищення ефективності фізичної терапії осіб з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату.

Основні питання / ключові слова: Описання умов, потрібних для забезпечення високого рівня ефективності заходів фізичної терапії пацієнтів з травмами і захворюваннями органів опорно-рухового апарату.

Практичне заняття 6. Морально-психологічні якості фізичного терапевта при наданні допомоги особам з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату.

Основні питання / ключові слова: Роль визначених морально-психологічних якостей фахівця з фізичної терапії хворих у забезпеченні високого рівня ефективності та надійності його діяльності за професійним призначенням.

Рекомендована література до модуля

1. Хірургія, травматологія, анестезіологія, інтенсивна терапія. Навчальне видання під редакцією Ф.С. Глумчера, П.Д. Фоміна, Е.Г. Педченка — К.: ВСИ «Медицина», 2012. — 736 с.

2. Скляренко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

3. Травматологія і ортопедія: [посібник для практичних занять] / за редакцією професора О.А. Бур'янова. – К.: Книга плюс, 2006. – 135 с.

4. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін.; за заг. ред. Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 372 с.

5. Мухін В.М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.

6. Горбатюк С.О. Фізична реабілітація та рухова активність при порушеннях функції опорно-рухової системи : Навчальний посібник / С.О. Горбатюк. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. - 192 с.

Змістовий модуль 2. Засоби на методи фізичної терапії хворих в травматології і ортопедії.

Лекція 3. Характеристика засобів фізичної реабілітації в травматології і ортопедії.

Основні питання / ключові слова: Основні поняття відносно реабілітації хворих в травматології і ортопедії. Класифікація сучасних засобів і методів фізичної терапії .

Лекція 4. Особливості застосування лікувальної фізичної культури в травматології і ортопедії.

Основні питання / ключові слова: Роль лікувальної фізичної культури у забезпеченні позитивного ефекту в реабілітації пацієнтів з травмами та захворюваннями органів опорно-рухового апарату.

Практичне заняття 7. Характеристика вмінь і навичок фахівця з фізичної терапії в травматології і ортопедії.

Основні питання / ключові слова: Докладний опис вмінь і навичок, потрібних для успішної професійної діяльності фахівців з фізичної реабілітації в травматології і ортопедії. Застосування цих вмінь і навичок в процесі фізичної терапії хворих.

Практичне заняття 8. Фізична терапія при основних видах порушень постави.

Основні питання / ключові слова: Характеристика основних видів порушень постави. Визначення постави людини. Методи фізичної терапії , що застосовуються з метою корекції постави пацієнтів.

Практичне заняття 9. Фізична терапія при різних стадіях сколіозу.

Основні питання / ключові слова: Характеристика сколіозу як окремої нозологічної форми захворювань. Опис морфологічних змін хребта при різних стадіях сколіозу. Застосування заходів фізичної терапії при сколіозі.

Практичне заняття 10. Фізична терапія при різних ступенях плоскостопості.

Основні питання / ключові слова: Характеристика плоскостопості як окремої нозологічної форми захворювань. Опис морфологічних змін стопи людини при різних ступенях плоскостопості. Застосування заходів фізичної терапії при плоскостопості.

Практичне заняття 11. Фізична терапія при вродженій клишоногості.

Основні питання / ключові слова: Характеристика вродженої клишоногості як окремої нозологічної форми захворювань. Опис морфологічних змін нижніх кінцівок дитини при вродженій клишоногості. Застосування заходів фізичної терапії при вродженій клишоногості.

Практичне заняття 12. Фізична терапія при вродженій кривошії.

Основні питання / ключові слова: Характеристика вродженої кривоший як окремої нозологічної форми захворювань. Опис морфологічних змін шийного відділу хребта при вродженій кривоший. Застосування заходів фізичної терапії при вродженій кривоший.

Рекомендована література до модулю

1. Хірургія, травматологія, анестезіологія, інтенсивна терапія. Навчальне видання під редакцією Ф.С. Глумчера, П.Д. Фоміна, Е.Г. Педченка — К.: ВСИ «Медицина», 2012. — 736 с.
2. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін.; за заг. ред. Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 372 с.
3. Мухін В.М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.
4. Горбатюк С.О. Фізична реабілітація та рухова активність при порушеннях функції опорно-рухової системи : Навчальний посібник / С.О. Горбатюк. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. - 192 с.
5. Єфіменко П.Б. Техніка та методика класичного масажу : навч. посібник / П.Б. Єфіменко – Харків : «ОВС», 2007. – 216 с.
6. Степашко М.В. Масаж і лікувальна фізична культура в медицині : підручник / М.В. Степашко, Л.В. Сухостат. – К. : ВСВ «Медицина», 2010. – 352 с.
7. Лікувальна фізкультура в санаторно-курортних закладах / за ред. Л.І. Фісенко. – К.: «Купріянова», 2005. – 400 с.
8. Фізична терапія та ерготерапія в травматології та ортопедії : метод. вказ. до проведення практ. занять магістрів 1-го курсу IV мед. фак-ту / упоряд. А. Г. Істомін, Т. М. Павлова, А. С. Сушецька та ін. – Харків : ХНМУ, 2020. – 56 с.

Змістовий модуль 3. Фізична терапія при природжених та набутих захворюваннях опорно-рухового апарату у дітей

Лекція 5. Особливості фізичної реабілітації при природжених захворюваннях опорно-рухового апарату.

Основні питання / ключові слова: Відміни комплексу заходів фізичної реабілітації, які застосовуються для фізичної терапії пацієнтів з природженими патологічними станами органів опорно-рухового апарату.

Практичне заняття 13. Фізична терапія при дисплазії кульшового суглобу.

Основні питання / ключові слова: Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та сучасні методи фізіотерапії і реабілітації, що застосовуються з метою фізичної терапії хворих з дисплазією кульшового суглобу.

Практичне заняття 14. Фізична терапія при вродженому вивиху стегна.

Основні питання / ключові слова: Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та сучасні методи фізіотерапії і реабілітації, що застосовуються з метою фізичної терапії хворих з вродженими вивихами стегна.

Практичне заняття 15. Фізична терапія при артрогрипозі.

Основні питання / ключові слова: Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та сучасні методи фізіотерапії і реабілітації, що застосовуються з метою фізичної терапії хворих з різними формами артрогрипозу.

Практичне заняття 16. Фізична терапія при травмах опорно-рухового апарату у дітей.

Основні питання / ключові слова: Особливості методик застосування засобів фізичної реабілітації та фізіотерапії з метою фізичної терапії постраждалих при травмах опорно-рухового апарату в дитячому віці.

Практичне заняття 17. Фізична терапія при захворюваннях опорно-рухового апарату у дітей.

Основні питання / ключові слова: Особливості методик застосування засобів фізичної реабілітації та фізіотерапії з метою фізичної терапії пацієнтів при захворюваннях опорно-рухового апарату в дитячому віці.

Рекомендована література до модуля

1. Хірургія, травматологія, анестезіологія, інтенсивна терапія. Навчальне видання під редакцією Ф.С. Глумчера, П.Д. Фоміна, Е.Г. Педченка — К.: ВСИ «Медицина», 2012. — 736 с.

2. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін.; за заг. ред. Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 372 с.

3. Мухін В.М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.

4. Горбатюк С.О. Фізична реабілітація та рухова активність при порушеннях функції опорно-рухової системи : Навчальний посібник / С.О. Горбатюк. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. - 192 с.

5. Єфіменко П.Б. Техніка та методика класичного масажу : навч. посібник / П.Б. Єфіменко – Харків : «ОВС», 2007. – 216 с.

6. Степашко М.В. Масаж і лікувальна фізична культура в медицині : підручник / М.В. Степашко, Л.В. Сухостат. – К. : ВСВ «Медицина», 2010. – 352 с.

7. Лікувальна фізкультура в санаторно-курортних закладах / за ред. Л.І. Фісенка. – К.: «Купріянова», 2005. – 400 с.

8. Фізична терапія та ерготерапія в травматології та ортопедії : метод. вказ. до проведення практич. занять магістрів 1-го курсу ІV мед. фак-ту / упоряд. А. Г. Істомін, Т. М. Павлова, А. С. Сушецька та ін. – Харків : ХНМУ, 2020. – 56 с.

Змістовий модуль 4. Фізична терапія при травмах елементів опорно-рухового апарату людини

Лекція 6. Травма і травматична хвороба. Основні поняття. Основні патологічні прояви.

Основні питання / ключові слова: Поняття про травму і травматичну хворобу. Загальна класифікація видів травм. Стадії протікання травматичної хвороби. Засоби фізичної терапії, що застосовуються з метою реабілітації пацієнтів з травмами.

Практичне заняття 18. Фізична терапія при артритах.

Основні питання / ключові слова: Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та сучасні методи фізіотерапії і реабілітації, що застосовуються з метою фізичної терапії хворих з різними формами артритів.

Практичне заняття 19. Фізична терапія при остеоартрозах.

Основні питання / ключові слова: Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та сучасні методи фізіотерапії і реабілітації, що застосовуються з метою фізичної терапії хворих з різними формами остеоартрозів.

Практичне заняття 20. Фізична терапія при пошкодженнях плечового суглобу.

Основні питання / ключові слова: Типові види пошкоджень елементів плечового суглобу. Механізм травми, симптоматика, клінічні прояви, невідкладна допомога, методи лікування та реабілітації постраждалих.

Практичне заняття 21. Фізична терапія при пошкодженнях кульшового суглобу.

Основні питання / ключові слова: Типові види пошкоджень елементів кульшового суглобу. Механізм травми, симптоматика, клінічні прояви, невідкладна допомога, методи лікування та реабілітації постраждалих.

Практичне заняття 22. Фізична терапія при пошкодженнях ліктьового суглобу.

Основні питання / ключові слова: Типові види пошкоджень елементів ліктьового суглобу. Механізм травми, симптоматика, клінічні прояви, невідкладна допомога, методи лікування та реабілітації постраждалих.

Рекомендована література до модуля

1. Хірургія, травматологія, анестезіологія, інтенсивна терапія. Навчальне видання під редакцією Ф.С. Глумчера, П.Д. Фоміна, Е.Г. Педченка — К.: ВСИ «Медицина», 2012. — 736 с.

2. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін.; за заг. ред. Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 372 с.

3. Мухін В.М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.

4. Горбатюк С.О. Фізична реабілітація та рухова активність при порушеннях функції опорно-рухової системи : Навчальний посібник / С.О. Горбатюк. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. - 192 с.

5. Фізична терапія та ерготерапія в травматології та ортопедії : метод. вказ. до проведення практ. занять магістрів 1-го курсу ІV мед. фак-ту / упоряд. А. Г. Істомін, Т. М. Павлова, А. С. Сушецька та ін. – Харків : ХНМУ, 2020. – 56 с.

6. Єфіменко П.Б. Техніка та методика класичного масажу : навч. посібник / П.Б. Єфіменко – Харків : «ОВС», 2007. – 216 с.

7. Степашко М.В. Масаж і лікувальна фізична культура в медицині : підручник / М.В. Степашко, Л.В. Сухостат. – К. : ВСВ «Медицина», 2010. – 352 с.

8. Лікувальна фізкультура в санаторно-курортних закладах / за ред. Л.І. Фісенко. – К.: «Купріянова», 2005. – 400 с.

9. Фізична реабілітація хворих на гонартроз : монографія / О. Я. Андрійчук. - Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. - 344 с.

10. Пархотик І.І. Фізична реабілітація при травмах верхніх кінцівок / І.І. Пархотик. – Київ: Олімпійська література, 2007. – 279 с.

Змістовий модуль 5. Особливості фізичної терапії при пошкодженнях кісток і суглобів

Лекція 7. Суглоби людини. Анатомія і фізіологія. Особливості травм, ушкоджень та хвороб суглобів.

Основні питання / ключові слова: Загальні відомості про структуру та функціонування суглобів тіла людини. Особливості механізмів виникнення травм суглобів, а також специфіка перебігу поширених хронічних захворювань суглобів людини. Основні особливості застосування засобів і методик лікування пацієнтів при пошкодженнях суглобів.

Практичне заняття 23. Фізична терапія при пошкодженнях колінного суглобу.

Основні питання / ключові слова: Загальна характеристика засобів і методик фізичної терапії, що застосовуються з метою фізичної реабілітації пацієнтів з різними видами пошкоджень колінного суглобу.

Практичне заняття 24. Фізична терапія при пошкодженнях ключиці.

Основні питання / ключові слова: Загальна характеристика засобів і методик фізичної терапії, що застосовуються з метою фізичної реабілітації пацієнтів з різними видами пошкоджень ключиці.

Практичне заняття 25. Фізична терапія при пошкодженнях лопатки.

Основні питання / ключові слова: Загальна характеристика засобів і методик фізичної терапії, що застосовуються з метою фізичної реабілітації пацієнтів з різними видами пошкоджень лопатки.

Практичне заняття 26. Фізична терапія при переломах плечової кістки.

Основні питання / ключові слова: Особливості застосування сучасних методик фізичної терапії пацієнтів з метою їх реабілітації після отримання ними перелому плечової кістки. Вибір оптимальних засобів реабілітації, віддалені наслідки травми.

Практичне заняття 27. Фізична терапія при переломах кісток передпліччя.

Основні питання / ключові слова: Особливості застосування сучасних методик фізичної терапії пацієнтів з метою їх реабілітації після отримання ними переломів кісток передпліччя. Вибір оптимальних засобів реабілітації, віддалені наслідки травми.

Рекомендована література до модуля

1. Хірургія, травматологія, анестезіологія, інтенсивна терапія. Навчальне видання під редакцією Ф.С. Глумчера, П.Д. Фоміна, Е.Г. Педченка — К.: ВСИ «Медицина», 2012. — 736 с.
2. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін.; за заг. ред. Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 372 с.
3. Мухін В.М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.
4. Горбатюк С.О. Фізична реабілітація та рухова активність при порушеннях функції опорно-рухової системи : Навчальний посібник / С.О. Горбатюк. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. - 192 с.
5. Фізична терапія та ерготерапія в травматології та ортопедії : метод. вказ. до проведення практ. занять магістрів 1-го курсу IV мед. фак-ту / упоряд. А. Г. Істомін, Т. М. Павлова, А. С. Сушецька та ін. – Харків : ХНМУ, 2020. – 56 с.
6. Єфіменко П.Б. Техніка та методика класичного масажу : навч. посібник / П.Б. Єфіменко – Харків : «ОВС», 2007. – 216 с.
7. Степашко М.В. Масаж і лікувальна фізична культура в медицині : підручник / М.В. Степашко, Л.В. Сухостат. – К. : ВСВ «Медицина», 2010. – 352 с.
8. Лікувальна фізкультура в санаторно-курортних закладах / за ред. Л.І. Фісенка. – К.: «Купріянова», 2005. – 400 с.
9. Фізична реабілітація хворих на гонартроз : монографія / О. Я. Андрійчук. - Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. - 344 с.
10. Пархотик І.І. Фізична реабілітація при травмах верхніх кінцівок / І.І. Пархотик. – Київ: Олімпійська література, 2007. – 279 с.

Змістовий модуль 6. Особливості фізичної терапії при переломах кісток та захворюваннях опорно-рухового апарату людини

Лекція 8. Види лікування при пошкодженнях довгих трубчастих кісток.

Основні питання / ключові слова: Особливості анатомічної структури довгих трубчастих кісток. Види травм довгих трубчастих кісток. Сучасна методи лікування різних видів пошкоджень довгих трубчастих кісток.

Практичне заняття 28. Фізична терапія при переломах стегна.

Основні питання / ключові слова: Механізм виникнення переломів стегна. Клініка, діагностика, сучасні методи лікування. Засоби фізіотерапії і реабілітації, що застосовуються з метою фізичної терапії постраждалих з переломами стегна.

Практичне заняття 29. Фізична терапія при переломах кісток гомілки.

Основні питання / ключові слова: Механізм виникнення переломів кісток гомілки. Клініка, діагностика, сучасні методи лікування. Засоби фізіотерапії і реабілітації, що застосовуються з метою фізичної терапії постраждалих з переломами кісток гомілки.

Практичне заняття 30. Фізична терапія при переломах кісток кисті.

Основні питання / ключові слова: Механізм виникнення переломів кісток кисті. Клініка, діагностика, сучасні методи лікування. Засоби фізіотерапії і

реабілітації, що застосовуються з метою фізичної терапії постраждалих з переломами кісток кисті.

Практичне заняття 31. Фізична терапія при переломах кісток стопи.

Основні питання / ключові слова: Механізм виникнення переломів кісток стопи. Клініка, діагностика, сучасні методи лікування. Засоби фізіотерапії і реабілітації, що застосовуються з метою фізичної терапії постраждалих з переломами кісток стопи.

Практичне заняття 32. Фізична терапія при остеохондрозі.

Основні питання / ключові слова: Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та сучасні методи фізіотерапії і реабілітації, що застосовуються з метою фізичної терапії хворих з різними клінічними формами остеохондрозу.

Рекомендована література

1. Хірургія, травматологія, анестезіологія, інтенсивна терапія. Навчальне видання під редакцією Ф.С. Глумчера, П.Д. Фоміна, Е.Г. Педченка — К.: ВСИ «Медицина», 2012. — 736 с.
2. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін.; за заг. ред. Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 372 с.
3. Мухін В.М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.
4. Горбатюк С.О. Фізична реабілітація та рухова активність при порушеннях функції опорно-рухової системи : Навчальний посібник / С.О. Горбатюк. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. - 192 с.
5. Фізична терапія та ерготерапія в травматології та ортопедії : метод. вказ. до проведення практ. занять магістрів 1-го курсу ІV мед. фак-ту / упоряд. А. Г. Істомін, Т. М. Павлова, А. С. Сушецька та ін. – Харків : ХНМУ, 2020. – 56 с.
6. Єфіменко П.Б. Техніка та методика класичного масажу : навч. посібник / П.Б. Єфіменко – Харків : «ОВС», 2007. – 216 с.
7. Степашко М.В. Масаж і лікувальна фізична культура в медицині : підручник / М.В. Степашко, Л.В. Сухостат. – К. : ВСВ «Медицина», 2010. – 352 с.
8. Лікувальна фізкультура в санаторно-курортних закладах / за ред. Л.І. Фісенка. – К.: «Купріянова», 2005. – 400 с.
9. Пархотик І.І. Фізична реабілітація при травмах верхніх кінцівок / І.І. Пархотик. – Київ: Олімпійська література, 2007. – 279 с.

Змістовий модуль 7. Фізична терапія при типових захворюваннях і пошкодженнях хребта

Лекція 9. Фізична терапія при пошкодженнях кінцівок.

Основні питання / ключові слова: Складання програм фізичної терапії пацієнтів при типових захворюваннях і пошкодженнях елементів їх опорно-рухового апарату.

Лекція 10. Фізична терапія при пошкодженнях хребта.

Основні питання / ключові слова: Складання програм фізичної терапії пацієнтів при пошкодженнях хребта. Засоби і методи реабілітації, які при цьому застосовуються.

Практичне заняття 33. Фізична терапія при остеопорозі.

Основні питання / ключові слова: Складання програм фізичної терапії пацієнтів при остеопорозі. Засоби і методи реабілітації, які застосовуються при даному типі патологічних змін організму.

Практичне заняття 34. Фізична терапія при остеохондропатіях.

Основні питання / ключові слова: Складання програм фізичної терапії пацієнтів при різних видах остеохондропатій. Засоби і методи реабілітації, які застосовуються при даному типі патологічних змін організму.

Практичне заняття 35. Фізична терапія при анкілозуючому спондиліозі.

Основні питання / ключові слова: Складання програм фізичної терапії пацієнтів при анкілозуючому спондиліозі. Засоби і методи реабілітації, які застосовуються при даному типі патологічних змін організму.

Практичне заняття 36. Фізична терапія при пошкодженнях шийного відділу хребта.

Основні питання / ключові слова: Складання програм фізичної терапії пацієнтів з пошкодженнями шийного відділу хребта. Засоби і методи реабілітації, які застосовуються при даному виді травм.

Практичне заняття 37. Фізична терапія при пошкодженнях грудного відділу хребта.

Основні питання / ключові слова: Складання програм фізичної терапії пацієнтів з пошкодженнями грудного відділу хребта. Засоби і методи реабілітації, які застосовуються при даному виді травм.

Практичне заняття 38. Фізична терапія при пошкодженнях поперекового відділу хребта.

Основні питання / ключові слова: Складання програм фізичної терапії пацієнтів з пошкодженнями поперекового відділу хребта. Засоби і методи реабілітації, які застосовуються при даному виді травм.

Рекомендована література до модуля

1. Хірургія, травматологія, анестезіологія, інтенсивна терапія. Навчальне видання під редакцією Ф.С. Глумчера, П.Д. Фоміна, Е.Г. Педченка — К.: ВСИ «Медицина», 2012. — 736 с.
2. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін.; за заг. ред. Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 372 с.
3. Мухін В.М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.
4. Горбатюк С.О. Фізична реабілітація та рухова активність при порушеннях функції опорно-рухової системи : Навчальний посібник / С.О. Горбатюк. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. - 192 с.
5. Фізична терапія та ерготерапія в травматології та ортопедії : метод. вказ. до проведення практ. занять магістрів 1-го курсу IV мед. фак-ту / упоряд. А. Г. Істомін, Т. М. Павлова, А. С. Сушецька та ін. – Харків : ХНМУ, 2020. – 56 с.
6. Єфіменко П.Б. Техніка та методика класичного масажу : навч. посібник / П.Б. Єфіменко – Харків : «ОВС», 2007. – 216 с.
7. Степашко М.В. Масаж і лікувальна фізична культура в медицині : підручник / М.В. Степашко, Л.В. Сухостат. – К. : ВСВ «Медицина», 2010. – 352 с.
8. Лікувальна фізкультура в санаторно-курортних закладах / за ред. Л.І. Фісенко. – К.: «Купріянова», 2005. – 400 с.

Змістовий модуль 8. Фізична терапія при специфічних видах пошкоджень і захворювань опорно-рухового апарату

Лекція 11. Фізична терапія при порушеннях цілісності тазового кільця.

Основні питання / ключові слова: Застосування сучасних засобів і методів фізичної реабілітації пацієнтів при пошкодженнях тазу з порушенням цілісності тазового кільця в процесі їх фізичної терапії .

Лекція 12. Фізична терапія при щелепно-лицевих травмах.

Основні питання / ключові слова: Застосування сучасних засобів і методів фізичної реабілітації пацієнтів з різноманітними щелепно-лицевими травмами в процесі їх фізичної терапії .

Практичне заняття 39. Фізична терапія при переломах куприка.

Основні питання / ключові слова: Застосування сучасних засобів і методів фізичної реабілітації пацієнтів з переломами куприка в процесі їх фізичної терапії.

Практичне заняття 40. Фізична терапія при переломах кісток лицевого черепа.

Основні питання / ключові слова: Застосування сучасних засобів і методів фізичної реабілітації пацієнтів з відкритими і закритими переломами кісток лицевого черепа в процесі їх фізичної терапії .

Практичне заняття 41. Фізична терапія при переломах кісток мозкового черепа.

Основні питання / ключові слова: Застосування сучасних засобів і методів фізичної реабілітації пацієнтів з відкритими і закритими переломами кісток мозкового черепа в процесі їх фізичної терапії .

Практичне заняття 42. Фізична терапія при переломах кісток тазу.

Основні питання / ключові слова: Застосування сучасних засобів і методів фізичної реабілітації пацієнтів при переломах кісток тазу без порушення цілісності тазового кільця в процесі їх фізичної терапії .

Практичне заняття 43. Фізична терапія при переломах ребер.

Основні питання / ключові слова: Застосування сучасних засобів і методів фізичної реабілітації пацієнтів при закритих переломах ребер в процесі їх фізичної терапії .

Практичне заняття 44. Фізична терапія при переломах грудини.

Основні питання / ключові слова: Застосування сучасних засобів і методів фізичної реабілітації пацієнтів при закритих переломах грудини в процесі їх фізичної терапії .

Рекомендована література

1. Хірургія, травматологія, анестезіологія, інтенсивна терапія. Навчальне видання під редакцією Ф.С. Глумчера, П.Д. Фоміна, Е.Г. Педченка — К.: ВСИ «Медицина», 2012. — 736 с.

2. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін.; за заг. ред. Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 372 с.

3. Мухін В.М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.

4. Горбатюк С.О. Фізична реабілітація та рухова активність при порушеннях функції опорно-рухової системи : Навчальний посібник / С.О. Горбатюк. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. - 192 с.

5. Фізична терапія та ерготерапія в травматології та ортопедії : метод. вказ. до проведення практ. занять магістрів 1-го курсу ІV мед. фак-ту / упоряд. А. Г. Істомін, Т. М. Павлова, А. С. Сушецька та ін. – Харків : ХНМУ, 2020. – 56 с.

6. Єфіменко П.Б. Техніка та методика класичного масажу : навч. посібник / П.Б. Єфіменко – Харків : «ОВС», 2007. – 216 с.

7. Степашко М.В. Масаж і лікувальна фізична культура в медицині : підручник / М.В. Степашко, Л.В. Сухостат. – К. : ВСВ «Медицина», 2010. – 352 с.

8. Лікувальна фізкультура в санаторно-курортних закладах / за ред. Л.І. Фісенка. – К.: «Купріянова», 2005. – 400 с.

Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ																	
Разом			98		98		86		86		86		86		98		98
Максимальна кількість балів : 736																	
Розрахунок коефіцієнта : $736 / 60 = 12,27$																	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1. Основні принципи організації процесу фізичної терапії хворих в травматології і ортопедії (6 годин)		
Засоби фізичної терапії в травматології і ортопедії. Особливості лікувальної фізичної культури при відновному лікуванні осіб з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату. Морально-психологічні якості фахівця з фізичної терапії осіб з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату.	Поточний	5
Змістовий модуль 2. Засоби на методи фізичної терапії хворих в травматології і ортопедії (12 годин)		
Характеристика вмінь і навичок фахівця з фізичної терапії в травматології і ортопедії. Фізична терапія при основних видах порушень постави. Фізична терапія при різних стадіях сколіозу. Фізична терапія при різних ступенях плоскостопості. Фізична терапія при вродженій клишоногості. Фізична терапія при вродженій кривошії.	Поточний	5
Змістовий модуль 3. Фізична терапія при природжених та набутих захворюваннях опорно-рухового апарату у дітей (10 годин)		
Фізична терапія при дисплазії кульшового суглобу. Фізична терапія при вродженому вивиху стегна. Фізична терапія при артрогрипозі. Фізична терапія при травмах опорно-рухового апарату у дітей. Фізична терапія при захворюваннях опорно-рухового апарату у дітей.	Поточний	5
Змістовий модуль 4. Фізична терапія при травмах елементів опорно-рухового апарату людини (10 годин)		
Фізична терапія при артритях. Фізична терапія при остеоартрозах. Фізична терапія при пошкодженнях плечового суглобу. Фізична терапія при пошкодженнях кульшового суглобу. Фізична терапія при пошкодженнях ліктьового суглобу.	Поточний	5
Змістовий модуль 5. Особливості фізичної терапії при пошкодженнях кісток і суглобів (10 годин)		
Фізична терапія при пошкодженнях колінного суглобу. Фізична терапія при пошкодженнях ключиці. Фізична терапія при пошкодженнях лопатки. Фізична терапія при переломах плечової кістки. Фізична терапія при переломах кісток передпліччя.	Поточний	5

Змістовий модуль 6. Особливості фізичної терапії при переломах кісток та захворюваннях опорно-рухового апарату людини (10 годин)		
Фізична терапія при переломах стегна. Фізична терапія при переломах кісток гомілки. Фізична терапія при переломах кісток кисті. Фізична терапія при переломах кісток стопи. Фізична терапія при остеохондрозі.	Поточний	5
Змістовий модуль 7. Фізична терапія при типових захворюваннях і пошкодженнях хребта (12 годин)		
Фізична терапія при остеопорозі. Фізична терапія при остеохондропатіях. Фізична терапія при анкілозуючому спондиліозі. Фізична терапія при пошкодженнях шийного відділу хребта. Відновне лікування при пошкодженнях грудного відділу хребта. Фізична терапія при пошкодженнях поперекового відділу хребта.	Поточний	5
Змістовий модуль 8. Фізична терапія при специфічних видах пошкоджень і захворювань опорно-рухового апарату (12 годин)		
Фізична терапія при переломах куприка. Фізична терапія при переломах кісток лицевого черепа. Фізична терапія при переломах кісток мозкового черепа. Фізична терапія при переломах кісток тазу. Фізична терапія при переломах ребер. Фізична терапія при переломах грудини.	Поточний	5
Всього: 82 години		40

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання
Форма контролю — модульне письмове тестування.

Критерії оцінювання модульного письмове тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	24 - 25
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	21 - 23

Оцінка	Кількість балів
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	18 – 20
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	13 – 17
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	10 -13
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	6 – 9
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1 – 5

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — екзамен.

Умови допуску — 35 і більше балів.

Критерії оцінювання підсумкового письмового тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	36 – 40
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	31 – 35
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	21 – 30
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	16-20
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	11-15
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	6-10

Оцінка	Кількість балів
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Розкрийте значення поняття «ВІДНОВНЕ ЛІКУВАННЯ» відносно пацієнтів з травмами і захворюваннями опорно-рухового апарату.
2. Перерахуйте основні завдання і принципи фізичної терапії хворих в галузі травматології і ортопедії.
3. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії пацієнтів з травмами і захворюваннями опорно-рухового апарату.
4. Зазначте методи фізичної терапії пацієнтів з травмами і захворюваннями опорно-рухового апарату.
5. Вкажіть, які особливості мають методики лікувальної фізичної культури, що застосовуються в процесі фізичної терапії хворих.
6. Розкрийте основні причини виникнення захворювань опорно-рухового апарату людини.
7. Вкажіть, в чому полягають особливості застосування методик масажу з метою фізичної реабілітації хворих травматологічного профілю.
8. Охарактеризуйте умови, потрібні для забезпечення високого рівня ефективності фізичної терапії пацієнтів.
9. Які морально-психологічні якості повинні бути притаманними фахівцям з фізичної терапії хворих?
10. Охарактеризуйте вміння і навички, які повинен мати фахівець з фізичної терапії для успішної професійної діяльності.
11. Обґрунтуйте вибір засобів і заходів фізичної терапії, які доцільно застосовувати при основних видах порушень постави.
12. Як слід складати індивідуальні програми фізичної терапії хворих з різними стадіями сколіозу?
13. Обґрунтуйте вибір засобів і заходів фізичної терапії, які доцільно застосовувати при різних ступенях плоскостопості.
14. Охарактеризуйте стан хворого з вродженою клишоногостію та визначте методи фізичної терапії при цьому виді патології.
15. Як слід складати індивідуальну програму фізичної терапії хворого при кривошії?
16. В чому полягає сутність фізичної терапії хворого при вродженій дисплазії кульшового суглобу?
17. Як слід проводити курс фізичної терапії хворого з вродженим вивихом стегна?
18. Дайте клінічну характеристику різних видів пошкоджень кісток і м'язів плечового поясу.
19. Розкрийте сутність процесу фізичної терапії пацієнтів, що страждають на артрогрипоз.

20. Які програми фізичної терапії слід застосовувати при травмах опорно-рухового апарату у дітей?

21. Опишіть заходи фізичної терапії дітей з захворюваннями органів опорно-рухового апарату.

22. В чому полягає сутність процесу фізичної терапії пацієнтів, що страждають на артрит.

23. Охарактеризуйте стан хворих при остеоартрозах та опишіть програми їх фізичної терапії .

24. Розкрийте сутність процесу фізичної терапії пацієнтів, що мають пошкодження плечового суглобу.

25. Які програми фізичної терапії слід застосовувати при травмах кульшового суглобу у дорослих?

26. Опишіть заходи фізичної терапії пацієнтів з пошкодженнями ліктьового суглобу.

27. В чому полягає сутність процесу фізичної терапії пацієнтів, що отримали пошкодження колінного суглобу?

28. Охарактеризуйте стан хворих при переломах ключиці та опишіть програми їх фізичної терапії .

29. Розкрийте сутність процесу фізичної терапії пацієнтів, які отримали закриті переломи лопатки.

30. Які програми фізичної терапії пацієнтів слід застосовувати при наявності у них відкритого перелому плечової кістки?

31. Опишіть заходи фізичної терапії пацієнтів з пошкодженнями кісток передпліччя.

32. В чому полягає сутність процесу фізичної терапії пацієнтів, що отримали закриті переломи середньої третини стегна?

33. Охарактеризуйте стан хворих при переломах кісток гомілки та опишіть програми їх фізичної терапії .

34. Розкрийте сутність процесу фізичної терапії пацієнтів, які отримали пошкодження кісток кисті.

35. Які програми фізичної терапії пацієнтів слід застосовувати при наявності у них відкритих переломів кісток стопи?

36. Опишіть докладно заходи фізичної терапії пацієнтів, що страждають на остеохондроз.

37. В чому полягає сутність процесу фізичної терапії пацієнтів, які страждають на остеопороз?

38. Охарактеризуйте стан хворих при наявності у них остеохондропатій та опишіть програми їх фізичної терапії .

39. Розкрийте сутність процесу фізичної терапії пацієнтів при наявності у них анкілозуючого спондиліозу.

40. Які програми фізичної терапії слід застосовувати з метою реабілітації постраждалих з пошкодженнями шийного відділу хребта?

41. Опишіть докладно заходи фізичної терапії пацієнтів, що отримали переломи хребців у грудному відділі хребта.

42. В чому полягає сутність процесу фізичної терапії пацієнтів з пошкодженнями поперекового відділу хребта?

43. Охарактеризуйте стан хворих при наявності у них закритого перелому куприка та опишіть типову програму їх фізичної терапії .

44. Розкрийте сутність процесу фізичної терапії пацієнтів при наявності у них пошкоджень кісток лицевого черепа.

45. Які програми фізичної терапії слід застосовувати з метою реабілітації постраждалих з пошкодженнями кіток мозкового черепа?

46. опишіть докладно заходи фізичної терапії пацієнтів, що отримали переломи кісток тазу без порушення цілісності тазового кільця.

47. В чому полягає сутність процесу фізичної терапії пацієнтів з множинними пошкодженнями ребер?

48. Охарактеризуйте стан хворих при наявності у них закритого перелому грудини та опишіть типову програму їх фізичної терапії .

49. Назвіть види та дайте клінічну характеристику переломів кісток плечового поясу.

50. Дайте клінічну характеристику повних і неповних вивихів суглобів верхньої кінцівки.

51. Охарактеризуйте програму фізичної терапії постраждалого при наявності у нього пошкодження кісток обох верхніх кінцівок.

52. Визначте основні заходи фізичної терапії постраждалих з пошкодженнями кісток обох нижніх кінцівок.

53. Назвіть основні види пошкоджень елементів опорно-рухового апарату людини та вкажіть, які засоби фізичної терапії при них застосовуються?

54. Охарактеризуйте клінічні прояви травматичної хвороби та вкажіть, які стадії перебігу вона має?

55. Вкажіть, в чому полягає сутність фізичної терапії постраждалих з різними видами пошкоджень і захворювань опорно-рухового апарату?

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	90-100
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	82-89
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	75-81
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	69-74
Достатньо	60-68

<i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	35-59
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-34

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом 240 год.: лекції - 24 год., практичні заняття - 88 год., самостійна робота - 82 год., модульний контроль - 16 год., екзамен - 2 год.

Модулі	ЗМ 1. Основні принципи організації процесу фізичної терапії хворих в травматології і ортопедії (98 балів)					
Лекції	1			2		
Теми лекцій	Поняття про реабілітацію в травматології і ортопедії			Завдання і принципи фізичної реабілітації в травматології і ортопедії		
Лекції, відвідування (бали)	1			1		
Практичні заняття	1	2	3	4	5	6
Теми практичних занять	Засоби фізичної терапії в травматології і ортопедії	Методи фізичної терапії в травматології і ортопедії	Особливості лікувальної фізичної культури при відновному лікуванні осіб з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату	Особливості застосування методик масажу при відновному лікуванні осіб з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату	Характеристика умов, що забезпечують підвищення ефективності фізичної терапії осіб з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату	Морально-психолог ічні якості фахівця з фізичної терапії осіб з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату
Робота на практичних заняттях + відвідування (бали)	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1
Самостійна робота, (бали)	5					
Види поточного контролю (бали)	Модульна контрольна робота № 1 (25 балів)					
Підсумковий контроль						

Модулі	ЗМ 2. Засоби та методи фізичної терапії хворих в травматології і ортопедії (98 балів)					
Лекції	3			4		
Теми лекцій	Характеристика засобів фізичної реабілітації в травматології і ортопедії			Особливості застосування лікувальної фізичної культури в травматології і ортопедії		
Лекції, відвідування (бали)	1			1		
Практичні заняття	7	8	9	10	11	12
Теми практичних занять	Характер. вмінь і навичок фахівця з фізичної терапії	Фізична терапія при основних видах порушень постави	Фізична терапія при різних стадіях сколіозу	Фізична терапія при різних ступенях плоскостопості	Фізична терапія при вродженій клишоногості	Фізична терапія при вродженій кривошії
Робота на практичних заняттях + відвідування (бали)	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1
Самостійна робота (бали)	5					
Види поточного контролю (бали)	Модульна контрольна робота № 2 (25 балів)					
Підсумковий контроль						

Модулі	ЗМ 3. Фізична терапія при поширених захворюваннях опорно-рухового апарату у дітей (86 балів)				
Лекції	5				
Теми лекцій	Особливості фізичної реабілітації при природжених захворюваннях опорно-рухового апарату				
Лекції, відвідування (бали)	1				
Практичні заняття	13	14	15	16	17
Теми практичних занять	Фізична терапія при дисплазії кульшового суглобу	Фізична терапія при вродженому вивиху стегна	Фізична терапія при артрогрипозі	Фізична терапія при травмах опорно-рухового апарату у дітей	Фізична терапія при захворюваннях опорно-рухового апарату у дітей
Робота на практичних заняттях + відвідування (бали)	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1
Самостійна робота, (бали)	5				
Види поточного контролю (бали)	Модульна контрольна робота № 3 (25 балів)				
Підсумковий контроль					

Модулі	ЗМ 4. Фізична терапія при травмах елементів опорно-рухового апарату людини (86 балів)				
Лекції	6				
Теми лекцій	Травма і травматична хвороба. Основні поняття. Основні патологічні прояви				
Лекції, відвідування (бали)	1				
Практичні заняття	18	19	20	21	22
Теми практичних занять	Фізична терапія при артритах	Фізична терапія при остеоартрозах	Фізична терапія при пошкодженнях плечового суглобу	Фізична терапія при пошкодженнях кульшового суглобу	Фізична терапія при пошкодженнях ліктьового суглобу
Робота на практичних заняттях + відвідування (бали)	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1
Самостійна робота, (бали)	5				
Види поточного контролю (бали)	Модульна контрольна робота № 4 (25 балів)				
Підсумковий контроль					

Модулі	ЗМ 5. Особливості фізичної терапії при пошкодженнях кісток і суглобів (86 балів)				
Лекції	7				
Теми лекцій	Суглоби людини. Анатомія і фізіологія. Особливості травм, ушкоджень та хвороб суглобів				
Лекції, відвідування (бали)	1				
Практичні заняття	23	24	25	26	27
Теми практичних занять	Фізична терапія при пошкодженнях колінного суглобу	Фізична терапія при пошкодженнях ключиці	Фізична терапія при пошкодженнях лопатки	Фізична терапія при переломах плечової кістки	Фізична терапія при переломах кісток передпліччя
Робота на практичних заняттях + відвідування (бали)	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1
Самостійна робота, (бали)	5				
Види поточного контролю (бали)	Модульна контрольна робота № 5 (25 балів)				
Підсумковий контроль					

Модулі	ЗМ 6. Особливості фізичної терапії при переломах кісток та захворюваннях опорно-рухового апарату людини (86 балів)				
Лекції	8				
Теми лекцій	Фізична терапія при пошкодженнях довгих трубчастих кісток				
Лекції, відвідування (бали)	1				
Практичні заняття	28	29	30	31	32
Теми практичних занять	Фізична терапія при переломах стегна	Фізична терапія при переломах кісток гомілки	Фізична терапія при переломах кісток кисті	Фізична терапія при переломах кісток стопи	Фізична терапія при остеохондрозі
Робота на практичних заняттях + відвідування (бали)	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1
Самостійна робота, (бали)	5				
Види поточного контролю (бали)	Модульна контрольна робота № 6 (25 балів)				
Підсумковий контроль					

Модулі	ЗМ 7. Фізична терапія при типових захворюваннях і пошкодженнях елементів опорно-рухового апарату людини (98 балів)					
Лекції	9			10		
Теми лекцій	Фізична терапія при пошкодженнях кінцівок			Фізична терапія при пошкодженнях хребта		
Лекції, відвідування (бали)	1			1		
Практичні заняття	33	34	35	36	37	38
Теми практичних занять	Фізична терапія при остеопорозі	Фізична терапія при остеохондропатіях	Фізична терапія при анкілозуючому спондильозі	Фізична терапія при пошкодженнях шийного відділу хребта	Фізична терапія при пошкодженнях грудного відділу хребта	Фізична терапія при пошкодженнях поперекового відділу хребта
Робота на практичних заняттях + відвідування (бали)	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1
самостійна робота (бали)	5					
Види поточного контролю (бали)	Модульна контрольна робота № 7 (25 балів)					
Підсумковий контроль						

Модулі	ЗМ 8. Фізична терапія при специфічних видах пошкоджень і захворювань опорно-рухового апарату (98 балів)					
Лекції	11			12		
Теми лекцій	Фізична терапія при порушеннях цілісності тазового кільця			Фізична терапія при щелепно-лицевих травмах		
Лекції, відвідування (бали)	1			1		
Практичні заняття	39	40	41	42	43	44
Теми практичних занять	Фізична терапія при переломах куприка	Фізична терапія при переломах кісток лицевого черепа	Фізична терапія при переломах кісток мозкового черепа	Фізична терапія при переломах кісток тазу	Фізична терапія при переломах ребер	Фізична терапія при переломах грудини
Робота на практичних заняттях + відвідування (бали)	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1	10 + 1
Самостійна робота (бали)	5					
Види поточного контролю (бали)	Модульна контрольна робота № 8 (25 балів)					
Підсумковий контроль	Екзамен					

7. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Хірургія, травматологія, анестезіологія, інтенсивна терапія. Навчальне видання під редакцією Ф.С. Глумчера, П.Д. Фоміна, Е.Г. Педченка — К.: ВСІ «Медицина», 2012. — 736 с.
2. Скляренко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.
3. Травматологія і ортопедія: [посібник для практичних занять] / за редакцією професора О.А. Бур'янова. – К.: Книга плюс, 2006. – 135 с.
4. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін.; за заг. ред. Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 372 с.
5. Мухін В.М. Фізична терапія / В.М. Мухин. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.
6. Горбатюк С.О. Фізична реабілітація та рухова активність при порушеннях функції опорно-рухової системи : Навчальний посібник / С.О. Горбатюк. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. - 192 с.
7. Єфіменко П.Б. Техніка та методика класичного масажу : навч. посібник / П.Б. Єфіменко – Харків : «ОВС», 2007. – 216 с.
8. Степашко М.В. Масаж і лікувальна фізична культура в медицині : підручник / М.В. Степашко, Л.В. Сухостат. – К. : ВСВ «Медицина», 2010. – 352 с.
9. Лікувальна фізкультура в санаторно-курортних закладах / за ред. Л.І. Фісенка. – К.: «Купріянова», 2005. – 400 с.
10. Фізична терапія та ерготерапія в травматології та ортопедії : метод. вказ. до проведення практич. занять магістрів 1-го курсу ІV мед. фак-ту / упоряд. А. Г. Істомін, Т. М. Павлова, А. С. Сушецька та ін. – Харків : ХНМУ, 2020. – 56 с.
11. Фізична реабілітація хворих на гонартроз : монографія / О. Я. Андрійчук. - Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. - 344 с.
12. Пархотик І.І. Фізична реабілітація при травмах верхніх кінцівок / І.І. Пархотик. – Київ: Олімпійська література, 2007. – 279 с.
13. Травматологія та ортопедія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / за ред.: Голки Г.Г., Бур'янова О.А., Климовицького В.Г. – Вінниця: Нова Книга, 2014. – 416 с.
14. Міжнародна статистична класифікація хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я. 10-й перегляд. — К.: Здоров'я, 2001. — Т. 3. — 817 с.

Додаткові:

1. Хірургія, травматологія, анестезіологія та інтенсивна терапія. Навчальне видання під редакцією Ф.С. Глумчера, П.Д. Фоміна, Е.Г. Педченка . — К.: ВСІ «Медицина», 2012. — 736 с.

2. Дитяча травматологія: [практичний посібник] / [за загальною редакцією професора О.В. Дольницького, професора Д.Ю. Кривчені, професора М.Є. Поліщука]. – К.: Книга плюс, 2006. – 470 с.

3. Український журнал фізичної та реабілітаційної медицини. 2018. №2(02). Додаток. Біла книга з Фізичної та Реабілітаційної Медицини в Європі. 206 с.

4. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я: МКФ (переклад українською мовою) [International classification of functioning, restriction of life activities and health: MKF]. Всесвітня організація охорони здоров'я, Женева. 2001.

9. Додаткові ресурси

1. <https://moz.gov.ua/>